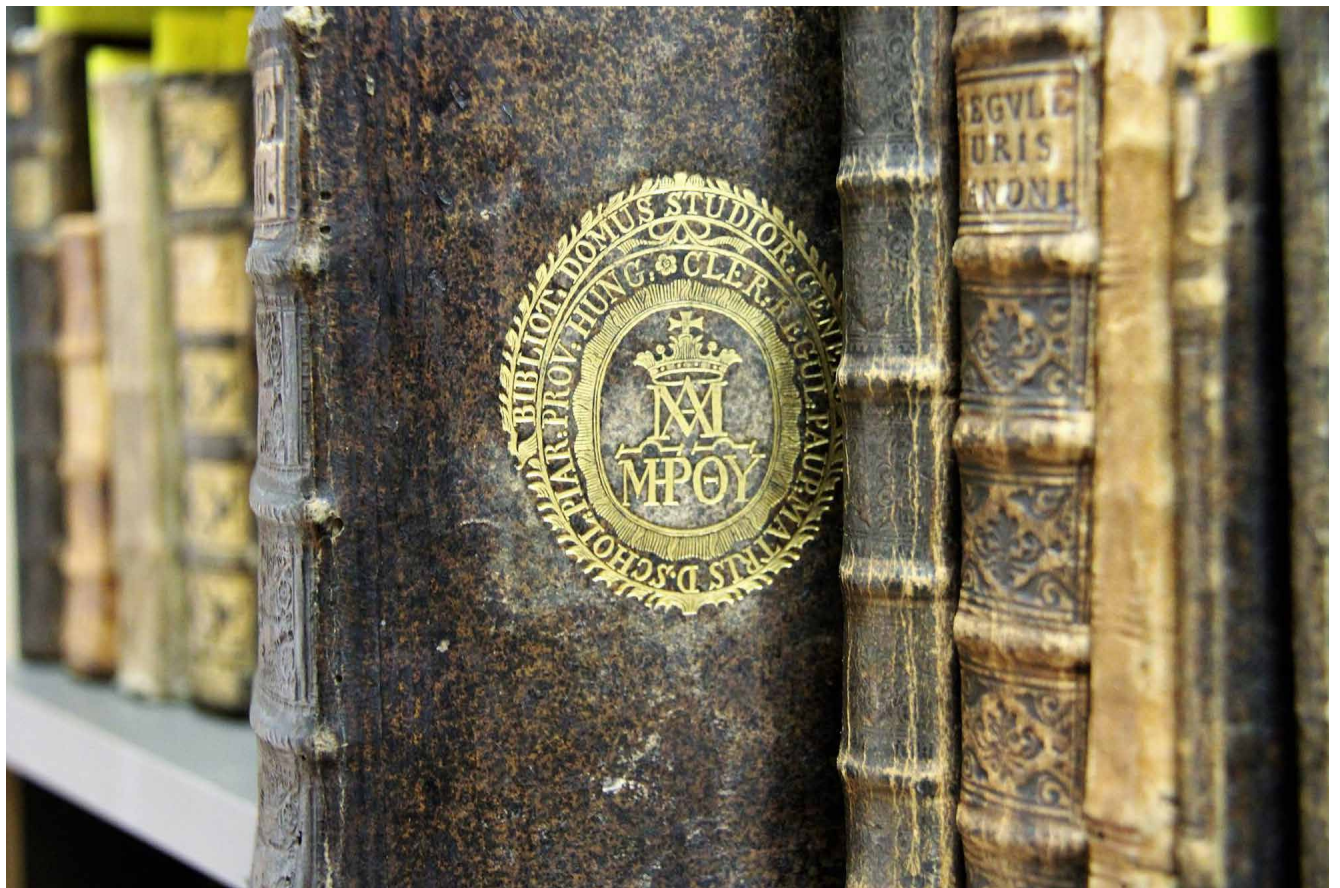

Állományvédelem

Az EKE 2024. második negyedévi szakmai napja május 16-án a Piarista Központi Könyvtárban tartalmas és hasznos programmal várta az érdeklődő könyvtárosokat. A nap központi témája az állományvédelem volt.

A témakör első előadója **Peller Tamás**, a PIM Állományvédelmi és Digitalizáló Főosztályának vezetője volt. Előadásában a helyes műtárgykörnyezet kialakításának lehetőségeiről beszélt. Többek közt olyan gyakorlati tanácsok is elhangzottak, amelyek „restaurátor végzettség vagy állományvédelmi képzettség nélkül is sokat tudnak adni ahhoz, hogy a gyűjtemények fönmaradjanak”. Néhány főbb témakört kiemelve, mint például a megfelelő hőmérséklet és páratartalom biztosításának kérdése vagy a fényvédelem, szó volt arról, hogy mik azok a lépések, amiket mi – könyvtárosok – tehetünk az ideális raktári körülmények megteremtése érdekében. Előadásában néhány olyan költséghatékony eljárást is ismertetett régi kincseink megfelelő tárolásával kapcsolatosan – például hogyan és mikor érdemes szellőztetni – amelyeket minden régi dokumentumot őrző gyűjteményben, sőt akár a saját otthonunkban is eredményesen alkalmazhatunk. Mindezt szemléletes példákkal színesítette.

Peller Tamás

P. Holl Adrien

A következő előadó a Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet és Levéltár állományvédelmi szakértője, **P. Holl Adrien** volt. A neves szakember az IPP Integrált Preventív Védelemről beszélt, különös tekintettel a különféle rovarkárookra és azok megelőzésére, kitérve olyan érdekes pontra is, mint a zöld kémia. Előadásában kártevők beazonosításával foglalkozó szakirodalmat és az állományvédelem során hasznosítható, okostelefonon futó applikációt (pl. páratartalom mérésére alkalmas h,x kalkulátor) is ajánlott.

Hajdú Zsófia

Szöllősy Gabriella

Darabos Edit

A két előadást követő szünetben közösen ebédeltek a résztvevők. Ebéd után további három előadás következett. Elsőként, a Magyarországon egyedülnek számító, iratfertőtlenítésre is szakosodott vállalkozás a Pre-Con Kft. ügyvezetője, **Hajdú Zsófia** tartotta meg előadását a fertőzött muzeális gyűjtemények tömeges kezeléséről. Bemutatta cégük tevékenységét, amelybe beletartozik az egyedi restaurálás (teljes körű restaurálás, kötésrestaurálás, nemes másolatok készítése), muzeális gyűjtemények helyszíni állományvédelme (porosodás, szennyeződések eltávolítása, festetlen kötések, bőrök kezelése stb.), tömeges kezelés (katasztrófa vagy nem megfelelő tárolás következtében kialakult helyzetek kezelése).

A gazdagon illusztrált előadáson szó esett a nem megfelelő tárolás súlyos következményeiről, menthetlen állapotokról is, illetve a penészes, fertőzött könyvekről, az ehhez kapcsolódó veszélyekről.

Ezt követően Budapest két ikonikus intézményében történő változásokról tájékoztattak a munkatársak.

Szöllősy Gabriella a Néprajzi Múzeum Könyvtárának, azaz egy 150 éve gyarapodó állomány költöztetésének folyamatát, kihívásait és ezek lehetséges megoldásait ismertette. A mintegy 1500 muzeális művet magába foglaló, 197.000 kötetet számláló gyűjtemény átmozgatása a főváros egyik pontjáról a másikra, egy bérelt raktáras kitérővel, nem volt egyszerű és portalan folyamat, itt már a gyakorlatban is alkalmazásra került az előző előadásban említett helyszíni állományvédelem egyik pontja: a portalanítás. A költöztetés sikeresen lezajlott, immár a Duna-part helyett a Városligetben várja a könyvtár a látogatóit.

Darabos Edit az Iparművészeti Múzeum muzeális könyvgyűjteményének és szakkönyvtárának költöztetési munkálatait ismertette. Mint kiderült: ebbe beletartozott az új raktártér állományvédelmi szempontoknak is eleget tevő, megfelelő előkészítetése is. Kiemelte az állapotleírások és az egyes dokumentumok pontos beazonosíthatóságának fontosságát. Előadásában kitért a közel 200 folyóméternyi, több mint 4000 művet számláló muzeális dokumentumgyűjteményre is, amelyet lényegében műtárgyakként csomagoltak és szállítottak, a műtárgyszállítás feltételeinek mindenben sikerült megfelelniük. Az értékes állomány egészét tekintve is a sérülésmentes költözés érdekében minden dokumentumnak sajátos, mondhatni egyedi csomagolást készítettek, figyelembe véve annak sajátosságait. Kiváló példát láthattunk arra, hogy egy ilyen különleges múzeumi gyűjtemény költöztetése hogyan valósítható meg, illetve azt is láthattuk, hogy a biztonságos és szakszerű megvalósítás érdekében restaurátorok és állományvédelmi szakemberek részvétele elengedhetetlen volt.

A szakmai napot kiadós, jó hangulatú kerekasztal-beszélgetés zárta, lehetőséget kínálva további kérdések feltevésére, vélemények megosztására.

TÖRÖK KAROLA

Dr. Szent-Iványi Sándor

Unitárius Gyűjtemény